

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ
(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за липень 2017 року)

28 липня, в день пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира, традиційно було відзначено вагому державну пам'ятну дату – День хрещення Київської Русі-України. Центральні урочистості відбулися у столиці. Тисячі вірян з усіх регіонів України взяли участь у хресній ході, яка після божественної літургії рушила центром Києва: бульваром Т. Шевченка та Володимирською вулицею через Михайлівську площу і вулицю Трьохсвятительську до пам'ятника святому рівноапостольному князю Володимиру. Колону очолювали священики, капелани, бійці АТО, волонтери. Біля пам'ятника Володимиру відбувся молебень за Україну, в якому взяли участь лідери нації, представники громадських організацій, Збройних сил України. До святкування також долучилася Державна агенція промоції культури України, яка провела з 27 до 30 липня культурно-мистецьку акцію. В її рамках біля музею «Золоті ворота» відбулися концерти духовної музики, а на території Національного історико-культурного заповідника «Софія Київська» – круглий стіл «Володимир землю зорав і розм'якшив, себто хрещенням просвітив». Різноманітні заходи було організовано в бібліотеках та музеях. Тут також було розгорнуто виставку «Кольори Православ'я. Польща», присвячену презентації життя християн візантійського обряду в Польщі. Організаторами виступили Польський Інститут у Києві, Національний заповідник «Софія Київська» та інтернет-проект OrthPhoto.

З 28 по 30 липня у Новограді-Волинському Житомирської області проходило **XXX Міжнародне свято літератури і мистецтв «Лесині джерела»**, присвячене вшануванню пам'яті української поетеси Лесі Українки. На нього з'їхалися представники ряду міст України, делегації з Грузії та Польщі, літературознавці, лауреати державних та обласних премій імені Лесі Українки, шанувальники творчості поетеси. У рамках свята було проведено XII Всеукраїнський конкурс виконавців художнього слова ім. Лесі Українки, що відбувся у музеї родини Косачів. Гран-прі конкурсу отримала І. Амброзієва із Северодонецька Луганської області. Перше місце здобули М. Заниборщ та

О. Коваль з Києва, друге місце у Л. Янчукевич, яка теж зі столиці, третє – у Г. Капралової із Запоріжжя. «Лесині джерела – 2017» видались багатими на творчі акції. Це і свято «Поліська вишиванка», і концерти за участі професійних виконавців та аматорських колективів з багатьох міст України. У міському Палаці культури було представлено виставку сувенірної та друкованої продукції «Лесині джерела» – погляд крізь 30-річчя». До свята було відкрито і низку виставок місцевих художників.

У рамках відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років та створення Генерального секретаріату Української Центральної Ради у Будинку уряду під головуванням прем'єр-міністра України В. Гройсмана відбулось урочисте засідання. У ньому взяли участь керівництво держави та представники різних гілок влади за роки незалежної України. Під час засідання уряд затвердив три протокольні рішення, які передбачають встановлення іменних стипендій студентам вищих навчальних закладів, проведення реставраційних робіт у приміщенні Будинку вчителя, де 100 років тому розташовувалася Центральна Рада, та надання статусу національних двом мистецьким закладам сходу і заходу України – Луганському обласному музично-драматичному театру, який нині базується в Северодонецьку, і Львівській обласній філармонії. Також відбулися презентації короткометражного фільму про визначних політичних діячів того часу В. Винниченка, С. Петлюру й інших та фотолітопису «Уряди України на шляху відновлення та утвердження державності». Ознайомилися учасники зібрання і з фотодокументальною виставкою «Перший уряд України: 100 років», підготовленою Українським інститутом національної пам'яті спільно з Всеукраїнським товариством «Меморіал» ім. В. Стуса та Національною світлинотекою «Українська мить».

Ряд культурно-мистецьких заходів присвячувався АТО. 1 липня у Львівській обласній філармонії гала-концертом завершився триденний *Відкритий міжнародний музичний марафон пам'яті загиблого в зоні АТО оперного співака, Героя України В. Сліпака «Тихі дні любові і музика миру»*. У заключному гала-концерті виступили друзі співака, які спеціально для цього приїхали з Франції, Польщі та інших країн. Прозвучали твори Дж. Верді, Ш. Гуно, Г. Берліоза, К. Сен-Санса, М. Лисенка, Є. Гальперіна. Серед виконавців були Львівська державна академічна чоловіча хорова капела «Дударик», в якій В. Сліпак зробив перші кроки у вокальне мистецтво, Галицький академічний камерний хор «Глорія», Академічний симфонічний оркестр Львівської обласної філармонії та інші.

Національна спілка письменників України ініціювала проведення благодійних літературних лекцій, мета яких зібрати кошти й передати їх у фонд «Повернись живим», що вже понад три років успішно займається закупівлею

тепловізійної оптики для бійців. 20 липня в столичному Будинку письменників відбулися перші лекції: «Чи прибуткова культура?» Б. Жолдака, «Цивілізація Серця» і місія України К. Стеценка, «Політичні моделі майбутнього» В. Цибулька.

27 липня в столичному арт-гастрономічному просторі «Остання Барикада» відбулася презентація фотоальбому Ю. Білака «Майдан-Донбас: історія майбутнього» з понад 360 світлинами з Майдану та Сходу України.

Полтава стала наступним містом, куди привезли фотовиставку «Життя після поранення» київського журналіста О. Фурмана. В Полтавській обласній бібліотеці імені Котляревського було представлено 40 фотографій п'яťох поранених бійців у невимушеній обстановці: на кухні, в машині, у шпиталі, навіть у ванній кімнаті. Виставку вже представляли у Херсоні та Києві.

У Запоріжжі урочисто відкрито Музей бойової слави 55-ї окремої артбригади. Він складається з 2-х частин: експозиції, присвяченої Другій світовій війні, та експозиції, що показує участь військовослужбовців бригади у бойових діях на Сході України. Серед експонатів – картини, книжки, військове спорядження, особисті речі та фотографії військових різних поколінь, які служили в артилерійській бригаді.

З Маріуполя Донецької області розпочалася Всеукраїнська творча естафета «Воскресне волі дух і наша слава» артистів з Івано-Франківська містами Донеччини та Луганщини з метою відвідати з концертами захисників України, які несуть службу поблизу Маріуполя, Волновахи, Мар'їнки, Авдіївки, Попасної, Станиці Луганської та на інших ділянках району проведення АТО. У складі концертної бригади – пісенний гурт «Будьмо», гумористичний театр «Кум», автор та виконавець пісень Василь Михайлович. Для воїнів учасники туру підготували цікаву та насичену програму з відомих українських пісень та власних творів, а також гуморесок і жанрових мініатюр.

XII Фестиваль «Ніч у Львові» цього разу проходив з 14 до 16 липня під гаслом «Від Ренесансу до сучасності». Програма фестивалю містила понад сотню подій, які проходили на більш, ніж 50 локаціях. Вже традиційно цілу ніч відкритими були музеї, храми, театри, галереї. На усіх охочих чекали майстер-класи, концерти, театралізовані дійства, вистави, вечірки та екскурсії. У рамках фестивалю відбувся також проект «Місяць авторських читань у Львові» за участі літераторів з Чехії, Грузії та Польщі.

Згідно з розпорядженням Президента України №143/2017-рп гранти для створення і реалізації творчих проєктів отримають 14 молодих діячів у галузі театрального, музичного, циркового, образотворчого мистецтва, а також молоді письменники і майстри народного мистецтва.

МУЗИКА

Фестивалі

До 2 липня в Києві, в Національному комплексі «Експоцентр України», тривав *III Фестиваль Atlas weekend*. Його відвідало понад 150 000 людей, з них близько 30 тисяч – внутрішні туристи зі всієї України. У програмі фестивалю виступило понад 200 артистів з України та з-за кордону. Крім того відбулися музична конференція Music Hub: Conference, що об'єднала близько десяти панельних дискусій та лекцій музичних експертів тощо. Спеціальними подіями Atlas Weekend стали спільні проекти з фестивалями «Джаз Коктебель», «Країна Мрій», ГОГОЛЬFEST, Z-Games, Street Culture, Kiev Fire Fest та ін.

13–15 липня у Львові проходив *Фестиваль музики творів відомого австрійського композитора Маттіаса Кендлінгера*. Для шанувальників класики на різних сценах міста виступили понад 120 артистів. Це – музиканти львівських Симфонічного оркестру K&K Philharmoniker та Українського національного хору, запрошені українські та закордонні музиканти та диригенти. Головною подією на фестивалі стала світова прем'єра Другої симфонії композитора.

У Черкасах продовжував свою роботу *II Міжнародний фестиваль «Музичні імпрези України»*, покликаний пропагувати українську професійну музичну культуру. Цьогорічний фестиваль відзначився низкою цікавих концертів, у яких були залучені також студенти та вихованці музичних закладів України. Новацією цього сезону став міжнародний інтернет-конкурс юних композиторів «Junior Impreza». Потому були оголошені результати конкурсу та за підсумками відібрано найкращі твори для участі у концертах фестивалю.

Майже сотню музикантів світового рівня та близько п'яти тисяч гостей з різних міст України зібрав 22–24 липня *II Міжнародний фестиваль «Джаз на Дніпрі – 2017»*. Цього року мистецький захід було присвячено 100-річчю з дня народження двох джазових легенд: піаніста Т. Монка і співачки Е. Фіцджеральд. Серед учасників фестивалю були гості з Києва, зокрема, тріо О. Муренка і біг-банд О. Вікулова, численні дніпровські колективи, джазмени родом із Дніпра, які багато років живуть за кордоном та інші гості.

IV Міжнародний рок-фестиваль «Дунайська Січ» було організовано 28–30 липня в м. Ізмаїл Одеської області творчим об'єднанням «Музичний батальйон». У фестивалі взяли участь 15 вітчизняних рок-гуртів, а також зарубіжні гості. Свою творчість представили «Тінь сонця», «Гайдамаки», «TaRuta», «Очеретяний кіт», «Врода», та багато інших. В останній день фестивалю концерти було проведено у гарнізонах ЗСУ та прикордонників в Ізмаїлі, Болграді, Рені та Кілії Одеської області.

14–16 липня в м. Дубно Рівненської області відновив роботу *Рок-фестиваль України «Тарас Бульба»*. Востаннє він відбувався у 2013 році.

Основна мета фестивалю – підтримка молодих гуртів, популяризація української музики. Цьогоріч у його конкурсній програмі змагалися 14 гуртів. Переможцями стали: I місце – Zwyntar (Київ), II місце – SHKLO (Харків), III місце – «Брати Станіслава» (Івано-Франківськ), IV місце – Man-Gust (Рівне), V місце – OMANA (Київ). Крім музичної складової, працювала літературна сцена, дитяча галявина, проходили кінопокази просто неба, екскурсійні тури тощо.

Концерти

5 липня в Національному заповіднику «Софія Київська» відбувся благодійний концерт солістки Віденської опери, н. а. України В. Лук'янець. Вечір було присвячено збору коштів для передруку факсимільного видання старокиївського рукопису Реймського Євангелія, з яким донька Ярослава Мудрого Анна поїхала до Франції. Досі в Україні не було жодної копії цієї реліквії. Нині оригінал цієї книги зберігається в Муніципальній бібліотеці міста Реймс (Франція). Виступ зірки проходив у рамках програми фестивалю «Княжа родина. Regio genus», мета якого – на прикладі родоводу київських князів від Святослава, Володимира, Ярослава, їх дружин та нащадків продемонструвати мистецькі та родинні зв'язки між Київською Руссю-Україною та європейськими країнами.

З концертом у Києві 5 липня виступив всесвітньовідомий співак, контратенор, лауреат багатьох міжнародних конкурсів, педагог по класу вокалу Одеської національної музичної академії ім. А. В. Нежданової. Ю. Міненко. Він представив в Національній опері України гранд-програму, в якій виступив у супроводі Київського камерного оркестру.

ТЕАТР

1–8 липня в Кам'янці-Подільському Хмельницької області відбувся *III Міжнародний фестиваль оперного мистецтва і класичної музики «Опера в мініатюрі»*. Його відкриття відбулося у Кафедральному костелі концертною програмою Gala Verdi за участі симфонічного оркестру Івано-Франківської обласної філармонії. Програма фестивалю включала концерт вокальної та інструментальної музики «Мій рідний краю!», флеш-моб «Опера в місті», світову прем'єру опери М. Волинського «Лісова пісня», сольний концерт «Дві сповіді» за участі артистів із Києва: О. Бірука (гітара), В. Кочубей (фортепіано) та І. Разіної-Кравченко (мецо-сопрано) та III Міжнародний конкурс вокалістів. У ньому з 23 оперних співаків лише десять потрапили у фінал. За головний приз змагалися конкурсанти з Києва, Львова, Миколаєва, Перемешля (Польща), а також Запорізької та Івано-Франківської областей. Серед переможців були і українські учасники – лауреати другої премії – Д. Вікторченко і Д. Дубровський, а також третьої – О. Матушенко та А. Погребний.

III Міжнародний фестиваль «І люди, і ляльки» зібрав з 1 до 3 липня у Львові 13 творчих колективів. Загалом глядачі переглянули 14 вистав, покази яких відбувалися на сценах 5 львівських театрів. Окрім театральних колективів, свої роботи демонстрували студенти Київського університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Під час фестивалю відбулося кілька круглих столів за участі театральних критиків, на яких О. Вергеліс, Г. Липківська, Е. Загурська, С. Васильєв та Л. Томенчук разом з лялькарями обговорювали як конкретні вистави, так і проблеми та перспективи галузі в цілому.

До 80-річчя від дня народження Героя України, н. а. України А. Роговцевої 18 липня в Києві, у Міжнародному центрі культури і мистецтв, відбувся показ вистави «Соломон у спідниці» за п'єсою Л. Уліцької. У ній акторка виконала головну роль.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національна опера України – балету «За двома зайцями» на музику сучасного українського композитора Ю. Шевченка; Національний академічний драматичний ім. І. Франка – «Усі мої сини» А. Міллера, «Викрадення Європи» за однойменною п'єсою О. Доричевського; академічний драми та комедії на лівому березі Дніпра – «Не покидай мене!» за п'єсою Т. Реттігана «Глибоке синє море»; академічний «Колесо» – «Блаженний острів, або Отак загинув Гуска» за п'єсою М. Куліша.

У театрах Києва відбулися прем'єри вистав: у Харківському національному академічному опери та балету ім. М. В. Лисенка – опери «Мазепа» П. Чайковського у новій сценічній редакції театру; у Тернопільському академічному обласному українському драматичному ім. Т. Г. Шевченка – «Сорочинський ярмарок» за М. Гоголем; в Закарпатському академічному обласному українському музично-драматичному імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв – оперети «Шаріка» Я. Барнича.

9 липня до Рахова Закарпатської області з концертом «10 років творчості» завітала з. а. України, солістка Київського національного академічного театру оперети Г. Грегорчак.

ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА

До 3 липня в с. Могриці Сумської області проходив ХХ Міжнародний ленд-арт симпозиум «Простір покордоння». Табір симпозиуму розташовувався поблизу села на крейдяному плато між ланцюгом пагорбів прадавніх городищ, які омиває ріка Псел. Цьогорічний «Простір покордоння» було спрямовано на розвиток діалогу людини з довкіллям, розширення простору від внутрішньої межі «я-території» художника до простору ландшафту. Участь в заході взяли

понад 120 митців, які були задіяні в проєкті «Перехрестя часів» та відкритій програмі з мистецтва навколишнього середовища, в якій творчим особистостям надавалася можливість реалізувати власні художні ідеї. Завершилася подія презентацією проєктів учасників.

З 1 до 9 липня в Чернівцях за участі художників-студентів та випускників мистецьких вишів Польщі та України проходила Міжнародна мистецька резиденція. 22 її учасники у своїй творчості відтворювали сьогодення міста. Підсумком резиденції стала виставка робіт учасників.

У селищі Опішня Зіньківського району на Полтавщині завершилися масштабні літні заходи ІХ Тижня національного гончарного здвиження. Їх апогеєм став Національний фестиваль гончарства, що тривав один день. У фестивалі взяли участь майстри-гончарі, художники-керамісти, мистецтвознавці, історики, археологи, етнологи, краєзнавці, культурологи, колекціонери, журналісти, письменники, представники наукових установ, мистецьких навчальних закладів. У рамках фестивалю відбулися ІХ Міжнародний мистецький ярмарок «Гончарний всесвіт в Україні – 2017», ІV Міжнародний фотоконкурс «Гончарні візії України», Національний ковальський фестиваль «ВакулаФест – ХХІ», персональні виставки художників-керамістів, фольклорний фестиваль «Гончарське перевесло», майстер-класи.

Два десятки майстрів з різних областей України привезли свої вироби до Тернополя на Перший гончарний фестиваль «Не святі горшки ліплять». На згадку про нього професійні майстри залишили у місцевому гідропарку «Гопільче» своєрідний автограф – спільно виліплений велетенський глек. Цю півтораметрову скульптуру занесено до «Книги рекордів Тернополя».

У Дніпрі впродовж місяця проходив Фестиваль стріт-арту Mural Fest Dnipro. Весь цей час художники з Маріуполя, Одеси, Львова та Києва малювали мурали на багатоповерхівках міста. Захід міська влада проводила в рамках стратегії розвитку інфраструктури Дніпра. Доки тривав фестиваль, професійні художники прикрасили 10 фасадів багатоповерхівок. Фінальним етапом фестивалю став колективний малюнок на набережній Дніпра, у створенні якого міг взяти участь будь-хто з жителів міста.

У Києві експонувалися виставки: в Центральному будинку художника – живопису Л. Літвінової «Placidity»; у Національному музеї літератури України – художніх емалей Т. Колечко «Радість творчості»; у Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» – живопису на склі А. Рак «З янголом у човні»; у Національному музеї «Київська картинна галерея» – живопису, фото- та відеоматеріалів В. Сидоренка «Пляж і Берег»; **у галереях та арт-центрах:** «Мануфактура» – живопису С. Луценка «Розбіжність реальності»; «Карась Галереї» – робіт П. Маркмана «Мурашник»; EDUCATORIUM – графіки

М. Завального «Літосфера»; «ArtUkraine Gallery» – гобеленів О. Левчені-Константиновської «QUASIEволюція або назад у майбутнє»; «Pavlovka ArtGallery» – творів А. Логова «Вугілля»; «Dymchuk Gallery» – робіт на металі В. Сада та живопису С. Кононова; Varvy – фоторобіт Д. Копилова «Між двома полюсами»; «Цех» – робіт Р. Мірзоева; «Face Foundation» – інсталяцій І. Гусєва «Весна не для всіх».

55 арт-проектів провідних сучасних художників України і Польщі об'єднала виставка у Національному культурно-мистецькому і музейному комплексі «Мистецький Арсенал». Фокусна тема проекту «Мистецька праця. ART WORK», що відкрився тут, – праця художника і людей, долучених до арт-індустрії України і Польщі, неоднозначні стосунки митця і арт-ринку.

6 липня в столичному аукціонному домі «Золотое Сечение» відбулося відкриття виставки робіт українських художників-шістдесятників «Український андеграунд», яку склали твори митців з Києва, Одеси, Львова, Ужгорода: живопис, графіка, скульптура, зібрані з приватних колекцій.

У містах України було розгорнуто виставки: у Каневі Черкаської області – акварелі з. х. України А. Марчука; у Черкасах – графіки та акварелі В. Вочка; у Львові – живопису і кераміки Л. Давиденко «Голова», живопису Р. Венчака «Споглядаючи пейзаж», дипломних робіт випускників Львівської академії мистецтв за 2017 рік; в Тернополі – фоторобіт Ю. Версти «Кімната»; у Хмельницькому – світлин О. Огородника; у Кропивницькому – фоторобіт С. Жолонка «Береги Сіверського Дінця», живопису І. Шияненка «30 картин»; у Чернівцях – картин Н. Волянюк «Діалог кольору»; в Ужгороді – живопису і графіки Л. Слободської.

До 7 липня у львівській галереї «Дзига» продовжувала свою роботу виставка «ЧАЙКА. Ремінісценція 1992–2017», яка проходила в форматі тихого аукціону для відновлення козацької чайки «Пресвята Покрова», що зараз знаходиться на реставрації у Франції. У рамках виставки було представлено мистецькі твори, створені з використанням деталей чайки. Учасники: С. Алієв-Ковика, О. Андрущенко, В. Апет, Т. Бенях, О. Бородай, Н. Денисова, М. Журавель, Р. Зелінко, Т. Ілліна, В. Кауфман, Л. Квик, Р. Кліщ, О. Кравченко, В. Лавний, О. Лозинський, І. Максимів, М. Малишко, Д. Мовчан, А. Набока, У. Нищук, С. Петлюк, Я. Потрогош, О. Путрашик, С. Савченко, П. Сметана, Я. Ткачук, О. Турянська, У. Федько, В. Флуд, С. Юшков.

19 липня в львівському Палаці мистецтв відкрився живописний проект сімох сучасних українських художників «У пошуках ідентичності». Виставка об'єднала роботи митців, які у формальний спосіб розвивають українську художню традицію, не прив'язуючись при цьому тематично до національної історії, етнографії, побуту. Свої картини представили митці зі Львова, Києва,

Тернополя, Одеси та Харкова: Р. Романишин, П. Гончар, Д. Стецько, А. Ментух, В. Погорелов, С. Савченко, а також ініціатор події – Г. Новоженець.

У містах і селах було відкрито: в Києві – *скульптуру* «TRANSORMATION» (над витвором працювала команда з понад 20 осіб на чолі зі скульптором К. Гузенком); *пам'ятник* персонажу «Зоряних війн» – Майстеру Йоді, *меморіальні дошки* Т. Шевченку і українському письменнику, сценаристу О. Ільченку; у с. Коломак Харківської області – пам'ятник українському гетьману І. Мазепі (автор – н. х. України С. Гурбанов); у Вишгороді Київської області – *меморіальну дошку* композитору, співаку і бандуристу, з. п. к. України В. Лісоволу; у Львові – *меморіальну дошку* відомому українському письменникові, фольклористу, громадському діячеві М. Шашкевичу.

КІНОМИСТЕЦТВО

VIII Одеський міжнародний кінофестиваль проходив 14–22 липня. Цьогоріч на ньому було представлено безпрецедентну кількість українських стрічок – 48. 17 із них, у тому числі 6 повнометражних, брали участь в національній конкурсній програмі, що також є рекордним показником. Три українські стрічки змагалися і в рамках міжнародного конкурсу. Премію «Золотий Дюк» отримав за найкращий український повнометражний фільм – «Dixie Land» – Р. Бондарчук. У категорії документального кіно перемогла картина С. Буковського «Головна роль» (була представлена одразу у двох конкурсних програмах, у тому числі в конкурсі європейських документальних фільмів). А кращою українською короткометражною визнано «Випуск 97» П. Острикова. Крім того, на фестивалі відбулися прем'єри документально-ігрового фільму В. Васяновича «Рівень чорного», нової стрічки С. Лозниці «Лагідна», «Стрімголов» М. Степанської та анімаційного повнометражного фільму «Мавка. Лісова пісня». Національний центр Олександра Довженка представив ретроспективу українських фільмів «Нижний вік». Це – п'ять архівних стрічок про підлітків і дорослішання, знятих у період між «відлигою» і «перебудовою». Зокрема, одні з найбільш успішних картин радянського прокату – «Два Федори» (1958) М. Хуцієва, «Ар-хі-ме-ди!» (1975) О. Павловського та «Ніч коротка» (1981) М. Белікова. А також фільм «Довгі проводи» (1971) К. Муратової, який був заборонений практично одразу після виходу на екрани, і «Холодний березень» (1987) І. Мінаєва, котрий фактично не мав кінотеатральної долі, а після його створення режисерові заборонили знімати кіно упродовж шести років. Спільно з Фестивалем мистецтва кіно для дітей та підлітків «Чілдрен Кінофест» VIII Одеський міжнародний кінофестиваль представив дитячу програму. Її склали фільми-учасники міжнародної конкурсної програми «Чілдрен Кінофесту 2017», колекція картин засновників кінематографа братів

Люм'єрів, а також 10 короткометражних українських фільмів, знятих дітьми 7–14 років.

21–23 липня в луцькому замку Любарта відбувся другий Фестиваль документального кіно Lamra.doc. У його програмі було представлено 12 стрічок. Серед них – «Виграти все» Д. Томашпольського, «Рідні» В. Манського, «Jamala.UA» А. Акулевич. Крім кінопоказів, у рамках фестивалю відбулися зустрічі з режисерами, обговорення фільмів та лекції. Також організатори підготували спеціальну програму для дітей Lamra.mult, до якої увійшли вітчизняні анімаційні роботи останніх років. Після Луцька фестиваль вирушив до Червонограда (28–30 липня) та Кропивницького (28–30 липня).

Держкіно оголосило переможців Десятого конкурсного відбору кінопроектів для формування Програми виробництва та розповсюдження національних фільмів. Цього року було подано рекордну кількість заявок на державне фінансування – 289. В результаті 78 стрічок з 162 отримали прохідний бал (37) і стали переможцями десятого пітчінгу. Найбільшу кількість балів – 44,22 – отримав короткометражний фільм «Ковчег» режисера К. Жерегі (компанія «Пронто фільм», продюсер – М. Асадчий).

З 10 по 12 липня в Слов'янську Донецької області до третьої річниці звільнення міста від окупації незаконними російсько-сепаратистськими військовими формуваннями відбулася кіноакція «ДонбасНаш!». Вона є другим етапом культурологічного кінопроекту «Дні українського кіно на Донбасі», ініційованого журналісткою О. Чередниченко. Проект стартував у квітні цього року за підтримки Держкіно. Перші кінопокази відбулися з 24 по 28 квітня в містах Слов'янську, Краматорську та у прифронтовому Торезьку Донецької області. Головним завданням кінематографічної «експансії» на схід країни є популяризація українського кінематографа серед населення Донецької та Луганської областей, сприяння інтеграції Донбасу в культурно-гуманітарний простір України шляхом залучення його жителів до аудиторії, орієнтованої на вітчизняні культурні цінності, формування активної громадянської позиції у мешканців регіону, де йде війна.

З нагоди 41-го дня народження українського режисера О. Сенцова, який вже більше трьох років перебуває в російській в'язниці, в Києві було влаштовано Акцію солідарності на його підтримку, яка проходила на оглядовому майданчику в Маріїнському парку. Крім того, цього дня в київському «Кримському домі» відбувся показ фільму «Процес: Російська держава проти Олега Сенцова» режисера А. Курова. А на Подолі, в публічному просторі просто неба «Самосад», відбулося читання п'єси О. Сенцова «Номера». Показ фільму та читання п'єси режисера відбулися у 20 українських містах.

Відомому кінорежисеру К. Муратовій присвоєно звання «Почесний громадянин міста Одеси» – за багаторічну плідну працю, видатні творчі досягнення, вагомий особистий внесок у розвиток кіномистецтва і значні заслуги у громадському житті міста.

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Національний список нематеріальної культурної спадщини поповнився двома елементами. До нього внесено «Технологію вишивки білим по білому» селища Решетилівка Полтавської області та «Пісенну традицію села Луки Києво-Святошинського району Київської області». Елемент «Технологія виконання вишивки «білим по білому» вже давно є візитівкою краю. Її особливість – у характерному поєднанні численних технік – до 5–7 одночасно: лишви, ажурних мережок, вирізування, виколювання і особливо ювелірних технік – «солов'їні вічка», «зерновий вивід». Елемент «Пісенна традиція села Лука Києво-Святошинського району Київської області» охоплює собою практично весь жанровий спектр українських народних пісень. У репертуарі фольклорного гурту «Червона калина», який і працює в цій пісенній традиції, є колядки, щедрівки, веснянки, купальські, жнивні, весільні, колискові, протяжні пісні (пісні про кохання, сирітські, наймитські, чумацькі, козацькі, побутові) та ін.

18 липня у Національному музеї народної архітектури і побуту України за участі Міністра культури України Є. Нищука відбулася презентація проекту «Автентична Україна» з 3D-турами по музеях України просто неба. Він реалізується компанією Google у партнерстві з Міністерством культури України і присвячується 3D-туризму скансенами України. У заході взяли участь заступник Міністра культури України Т. Мазур, директор Google Україна Д. Шоломко, директор по взаємодії з органами державної влади Google Україна О. Якимчук, директор по взаємодії з органами державної влади CFC Consulting О. Сивак, розробник сайту «Музеї України просто неба» І. Кошковський та PR-директор Google Україна М. Тарасова. В рамках презентації майстри народної творчості розказали про основи традиційного мистецтва на майстер-класах, а український гурт «B&B project» презентував свою культурну програму.

Вищий господарський суд 13 липня підтвердив законність рішення про передачу Національному художньому музею унікальної колекції образотворчого мистецтва Градобанку, в яку входять 735 картин відомих художників. Колекцію, яка формувалася Градобанком з 1991 року, склали картини відомих сучасних українських художників В. Бовкуна, Ю. Сенченка, О. Тістола, Л. Вартіванова, О. Гнилицького, Д. Кавсана, Т. Сільваші, А. Криволапа, а також твори

художників кінця XIX – початку XX століття: Є. Ткаченка, М. Пимоненка, С. Світославського.

У Національному заповіднику «Софія Київська» було представлено понад 100 шедеврів петриківського розпису з власних фондів, зібраних під час етнографічних експедицій першої половини XX століття. Це – акварелі та малюнки олівцем настінних розписів, якими зазвичай прикрашали хати, печі та сараї. Так звані петриківські мальовок використовували для оздоблення будинків у селах тодішньої Катеринославщини. Їхні ескізи зроблено під час експедиції, організованої істориком та етнографом Д. Яворницьким. Також було представлено оригінали мальовки, які, ймовірно, належать народним майстриням Н. Білокінь, Т. Паті та іншим художникам-примітивістам. Більшість ескізів розписаних хат датовано першою половиною XX століття. Зроблено їх до 1937 року і належать вони, ймовірно, художниці Є. Евенбах, завдяки якій світ дізнався про унікальне мистецтво Придніпров'я.

Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник запросив 17 липня на виставку одного дня «Гетьман Іван Мазепа – особистість, державник, меценат», яка експонувалася в приміщенні Мазепиної (Онуфріївської) вежі на території заповідника. Виставка є прологом великого виставкового проекту, результатом якого має стати відкриття в квітні 2019 р. в стінах цієї пам'ятки першого в Україні музею, присвяченого славетному гетьману. Організатори: Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, Фонд М. Томенка «Рідна країна» та Музей Шереметьєвих.

Ретроспективну виставку творчості майстра історичної і тематичної картини, відомого портретиста Ф. Кричевського «Майстер і час» представив за сприяння Благодійного фонду «Дар» Національний художній музей України. Одним з головних акцентів виставки є графічні роботи митця з приватної збірки та з музейних фондів, які дозволяють побачити процес творчого пошуку, еволюції образних рішень шедеврів майстра (триптих «Життя», «Автопортрет», «Катерина» тощо).

До 110-річчя з дня народження поета, публіциста, науковця, політичного діяча О. Ольжича (Кандиби) 7 липня в Національному музеї історії України відкрилася виставка «Держава не твориться в будучині, держава будується нині...». Унікальні документи, світлини, твори для дітей, дисертація та її переклад, автографи, збірки поезій О. Ольжича та інші експонати, представлені до уваги відвідувачів музею, – надбання Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України, Фондації ім. О. Ольжича, Бібліотеки ім. О. Ольжича та фондів НМІУ. А в Національному музеї літератури України розгорнуто виставку «Поет суворого життя», яку склали реліквії з архіву митця, які передала дружина його сина О. Кандиба Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України.

150 артефактів часів Київської Русі, знайдених у 2013–2016 роках під час археологічних досліджень літописного міста княгині Ольги – Вишгорода, експонувалися в Національному музеї історії України. Це – велика кількість кераміки, побутові речі – риболовні гачки, ключі, металеві кути зі скринь, прясельця, бойовий ніж, наконечники стріл.

7 липня в Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору» відбулася презентація збірника матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Голодомор 1932–1933 років: втрати української нації», яка проходила 4 жовтня 2016 року в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Збірник включає наукові дослідження, на підставі яких учасники конференції зробили висновок про кількість жертв Голодомору.

З 11 до 27 липня у Львові втретє пройшли «Єврейські дні у Ратуші», в рамках яких проходили лекції та дискусії про сучасні історичні музеї Східної Європи. Публічна програма розпочалася дискусією з директорами найбільших єврейських музеїв Східної Європи. На власному досвіді реалізації музейних проектів в Росії, Польщі та Україні, експерти обговорювали тенденції і можливості єврейських музеїв, їхні переваги та обмеження в репрезентації єврейської спадщини в сучасних контекстах східноєвропейських суспільств.

У Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла Львівської архієпархії УГКЦ 25 липня відбулося засідання реставраційної ради у справі збереження розписів XVIII століття авторства Франциска та Себастьяна Екштайнів. У реставраційній раді взяли участь українські та польські реставратори, зокрема професори Краківської та Львівської академій мистецтв, представники Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща, представники Національного музею ім. А. Шептицького у Львові. Цього року в жовтні завершується перший етап реставрації стінопису храму над святилищем (пресвітеріумом). Наступний етап реставрації стінопису розпочнеться у 2018 році та буде тривати до 2022 року. Для проведення цих реставраційних робіт необхідно зібрати понад 11 мільйонів гривень.

У Художньо-меморіальному музеї Олекси Новаківського у Львові після тривалих ремонтних робіт було презентовано нову експозицію для шанувальників творчості митця. Ремонт тривав від грудня минулого року. Гроші надало Міністерство культури України. Постійну експозицію доповнили картинами О. Новаківського з колекції професора М. Мушинки. Минулого року він подарував музею 59 творів та інструментів митця, 18 з них представлено публіці. Косметичний ремонт і заміну світла зробили також у холі та вестибюлі музею. На стінах розмістили елементи з нової експозиції – інформаційні таблиці та фотографії художника. У музеї також планують представити Мистецьку школу О. Новаківського, яка діяла в 20-х роках, і показати роботи його учнів.

У львівському Палаці мистецтв експонувалися понад 120 творів С. Караффи-Корбут з приватної колекції дисидента Б. Гориня. Це – ранні твори художниці, її книжкова графіка, станкові роботи, проекти вітражів. Частину колекції вже тричі бачили в столиці на різноманітних виставках.

29 липня у Державному історико-культурному заповіднику «Трипільська культура», що у селі Легедзине Тальнівського району Черкаської області, відбулася традиційна толока, учасники якої з Києва, Чернігова, Черкас, Могилева-Подільського Вінницької області вже протягом кількох років збираються разом, щоб побудувати чи розфарбувати хати, зведені поряд із музеєм за давніми трипільськими технологіями. По завершенні роботи відбулися огляд експозиції музею ДКЗ «Трипільська культура», ознайомлення з розкопками трипільського житла та гончарних ям, майстер-класи, а після облаштування наметового містечка стартували «Трипільські вечорниці».

З нагоди 200-річчя від дня народження видатного українського та російського художника-мариніста та баталіста вірменського походження І. Айвазовського співробітники Одеського художнього музею організували виставку творів митця, яка розмістилася в «залі Айвазовського». На ній експонувалися картини, створені митцем з 1845 по 1899 рік, – як з постійної експозиції, так і з фондів музею. Було представлено також графічні твори І. Айвазовського. У Херсонському обласному художньому музеї ім. О. Шовкуненка відкрито тематичну виставку, яку склали 17 робіт майстра живопису та його учнів. А в Миколаївському обласному художньому музеї ім. В. В. Верещагіна 28 липня відбувся кінцевий із низки святкових заходів, проведення яких розпочалося ще в січні. У музеї відбулося відкриття експозиції Благодійного фонду «Індіго» «Чорне море – наша спільна спадщина», до якої було включено, зокрема, дитячі малюнки, відібрані після завершення виставки-конкурсу, присвяченої ювілею великого Майстра.

У рамках заходів з відзначення 125-річчя від дня народження художника і педагога О. Осмьоркіна в його художньо-меморіальному музеї в Кропивницькому експонувалася унікальна виставка «В дзеркалі часу... Портрет в творчості художників живописної майстерні Олександра Осмьоркіна».

У Тернопільському історико-меморіальному музеї політичних в'язнів відбулося відкриття та освячення експозиції «Бог, Церква, Україна». Виставку присвячено двом великим особистостям, які творили історію української держави та греко-католицької церкви, – патріарху Й. Сліпому та одному з провідників ОУН Я. Стецьку.

У Літературному музеї Уласа Самчука в Рівному відбулася «Свіча пам'яті», приурочена до 30-ї річниці від дня смерті письменника-земляка. Під час заходу презентовано путівник «Літературний музей Уласа Самчука в Рівному»,

який щойно побачив світ у видавництві «Азалія» Рівненської організації Національної Спілки письменників України завдяки гранту голови облдержадміністрації та голови обласної ради.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

До 2 липня в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого експонувалася фотовиставка «Відродження бібліотек сходу України». Проект реалізовано Благодійною організацією «Благодійний фонд «Бібліотечна країна» у рамках Програми національних обмінів, за фінансування Європейського Союзу та Національного фонду підтримки демократії (США). Мета фотопроекту – висвітлення процесу відродження бібліотек сходу України і становлення їх як центрів громади та центрів підтримки внутрішньо-переміщених осіб.

Завдяки благодійній програмі міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» у співпраці з партнерами й волонтерами вдалося поповнити книжковими новинками бібліотеки: книгозбірню у ВІЛ-відділенні «Охматдиту», бібліотеку коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв, Національно-патріотичний центр «Явір» при бібліотечній філії № 2 міста Нікополь Дніпропетровської області, Маріупольську міську історичну бібліотеку ім. М. Грушевського, а також Центральну спеціалізовану бібліотеку для сліпих ім. М. Островського у Києві.

Близько тисячі українських книг для потреб сходу країни передав цього разу до Національної бібліотеки України для дітей Фонд М. Томенка «Рідна країна». Її керівництво передасть на Донеччину та Луганщину історичну, туристичну та довідкову літературу.

Група «Інформаційний спротив» оголосила початок акції «Книжкова навала», в рамках якої бібліотеки 9 східних та південних областей України – Сумської, Харківської, Луганської, Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської та Одеської – отримають у подарунок 500 комплектів з 13 книжок історичної та військової тематики. Метою акції є протидія російській пропаганді, яка постійно вдається до перекручування фактів і спекуляцій навколо історичних тем, що по-різному сприймаються в регіонах України. Також у регіонах буде проведено цикл публічних лекцій з найбільш дражливих проблем минулого, які викликають бурхливі дискусії. Акцію буде реалізовано без залучення бюджетних коштів у партнерстві з видавництвом «Клуб сімейного дозвілля», громадським проектом «Лікбез. Історичний фронт» та Українською бібліотечною асоціацією. Хмельницька обласна бібліотека для дітей імені Т. Г. Шевченка запросила сільських бібліотекарів на заняття школи професійного розвитку. Ділові консультивання, проведені фахівцями обласної бібліотеки, відкрили для колег нові інтерактивні форми роботи та літературні

новинки, які цікаві дітям, навчили, як проводити різні майстер-класи. Завдяки участі у тренінгах вони зможуть краще організовувати рекламну діяльність своїх книгозбірень.

Бібліотеками проведено заходи до: 185-річчя від дня народження українського та польського письменника і журналіста П. Костецького; 135-річчя українського історика літератури, філолога, письменника Я. Гординського; 125-річчя польського письменника та художника єврейського походження Б. Шульца; 115-річчя українського письменника П. Голоти; 115-річчя українського та російського поета-авангардиста І. Юркова; 110-річчя поета, публіциста, науковця, політичного діяча О. Ольжича (Кандиби); 110-річчя української поетеси, публіцистки, громадської діячки О. Теліги; 90-річчя українського і угорського поета, прозаїка, перекладача, з. п. к. України Л. Балли; 70-річчя українського літературознавця, критика, громадського діяча, Героя України В. Брюховецького; 100-річчя української поетеси М. Познанської та ін.

ЛІТЕРАТУРА

В Одесі оголошено переможців I Міжнародного літературного конкурсу на здобуття премії імені І. Бабеля. Її вручення відбулося 13 липня – в день народження письменника. Зокрема, перше місце в конкурсі зайняла М. Гончарова (Чернівці) за оповідання «Янкель, інклоц ін барабан».

31 липня в с. Микуличин Івано-Франківської області вперше запрацювала Підліткова літературна школа в Карпатах. Її лектори і тренери – відомі та професійні письменники – В. Арєнев, Н. Щерба, Т. Стус та ін. Програму спеціально розроблено для підлітків віком 12–16 років. У розповідях лекторів – критерії якісного тексту, сюжет і персонаж, мова і стиль, редагування.

До 75-річчя Донецької області у Музеї книги та друкарства України 7 липня відбувся літературний вечір «Донбас їм дарував натхнення» за участі прозаїків і поетів, доля яких пов'язана з Донеччиною. Учасники: П. Куц, Г. Чумак, С. Заготова, Е. Свенцицька, В. Павловський, Р. Талалай, С. Єременко й І. Роздобудько. В обговоренні минулого й сьогодення літературного Донбасу взяли участь вчені, журналісти й діячі культури.

13 липня у Львові, в Музеї-меморіалі жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького», пройшов вечір пам'яті українського правозахисника, політика, публіциста, релігійного діяча, одного із засновників Української Гельсінської спілки, радянського політв'язня І. Гея, приурочений до 80-ї річниці від дня його народження. Його сучасники та друзі В. Мороз, М. Косів, І. Калинець, Ю. Зайцев поділились спогадами та підкреслили значення його постаті в історії, літературному та громадсько-політичному житті України.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО

XXV Міжнародний фестиваль молодих виконавців сучасної української пісні «Молода Галичина» запросив своїх учасників і гостей з 7 до 12 липня до Новоярівська Львівської області. Учасники фестивалю – молодь віком від 10 до 25 років, які змагалися у чотирьох вікових групах. Серед переможців – І. Шегеда (Івано-Франківськ), Д. Село (Київ), А. Фролова (Київ) і К. Гладій (Львів), гурт «Щебетушки» (Миколаїв) і вокальна формація «Мартин хор» (Львів), які стали лауреатами I премії.

21-23 липня в Скадовську Херсонської області проходив *Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Зіркові хвилі талантів 2017»*. Його учасники демонстрували свої таланти в категоріях: вокал, хореографія та оригінальне мистецтво (цирк, художнє читання, естрадні мініатюри, театри мод та модельні агентства, інструментальна музика).

5–10 липня в смт Міжгір'я Закарпатської області відбувся *XIV Міжнародний фестиваль-конкурс юних поетів і прозаїків, журналістів, митців фото і малюнка, авторської пісні та літературно-мистецьких композицій «РЕКІТСЬКЕ СУЗІР'Я – 2017»*. Цьогоріч на нього з'їхалося 260 учасників різних вікових категорій, з них – 198 особисто приїхали на конкурс, а роботи конкурсантів із-за кордону оцінювали заочно. У 3 номінаціях Гран-прі здобули юні літератори і митці Закарпаття: у поезії – А. Метай із Ужгородського району, в малюнку – Я. Строїн з Мукачєвого, також мукачєвці взяли Гран-прі за літературно-мистецьку композицію «Чисте довкілля – багата Україна».

2 липня у Чернівцях відбувся *XXVIII Міжнародний фестиваль «Буковинські зустрічі»*. У ньому взяли участь 20 буковинських фольклорних колективів. Приїхали також три колективи з Румунії і два – з Польщі. Відвідувачів зустрічали троїсті музики, хлопці та дівчата в національному буковинському вбранні. Вони змогли стати безпосередніми учасниками трьох весіль – українського, румунського та польського. На сцені виступали фольклорні колективи, які відтворювали народні обряди свята Івана Купала.

7–8 липня в с. Олешня Ріпкінського району Чернігівської області вже вшосте відбулися *Міжнародний фестиваль авторської пісні та Свято купальської традиції «Івана Купала на Голубих озерах»*. Під час двох фестивальних днів перед глядачами виступили автори-виконавці з Запоріжжя, Києва, Дніпра, Сум, Хмельницького, Чернігова. Насиченою виявилась цьогоріч і конкурсна програма. За її підсумками переможцями стали в таких номінаціях: «Автор-виконавець» – Т. Тарасенко (сmt Любеч); «Кращий виконавець» – І. Карцева (м. Прилуки), «Авторська поезія» – О. Белєванцева (Чернігів), «Колективне виконання» – ансамбль «Голос душі» (Чернігів); «Автор музики» –

Ю. та В. Найдю (Хмельницький). Гран-прі фестивалю отримав композитор і автор-виконавець з Ніжина – О. Шевченко. Яскравою та насиченою була і програма обласного свята купальської традиції «Івана Купала на Голубих озерах», яке відбувалося впродовж дня 8 липня. Його програма включала: концерт фольклорних та обрядових колективів Чернігівщини; виступи Академічного народного хору обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм та солістів театру естради «Феєрія»; виставки майстрів декоративно-прикладного мистецтва Чернігівщини, майстер-класи з традиційних ремесел; виставка «Чернігівщина туристична» тощо.

21–23 липня в с. Крячківка на Полтавщині проходив *III Міжнародний фестиваль «Древо роду козацького»*, організатор якого – бандурист Ю. Фединський, американець ірландського походження, який має українське коріння. У фестивалі взяли участь відомі кобзарі України та з-за кордону. Програма була довільною, без часових обмежень виступів, уроків чи майстер-класів – хтось майстрував, хтось співав, хтось спілкувався чи вчився грати. Такий формат роботи припав до душі організаторам і учасникам.

8 липня на Хмельниччині у м. Старокостянтинів та 9 липня у с. Самчики відбувся *V Всеукраїнський етнофестиваль «Болохівські гостини – 2017»*. Під час фестивалю проходили майстер-класи подільської витинанки, народних оберегів, гончарства, ковальства, ляльки-мотанки, лозоплетіння, бісероплетіння та макраме; виступили фольклорні та хореографічні колективи, троїсті музики та колективи і виконавці сучасного спрямування, в основі репертуару яких лежить народна творчість, з Хмельницької, Вінницької, Закарпатської, Чернівецької, Харківської, Запорізької, Львівської, Миколаївської, Тернопільської областей та міста Харкова. Працювали виставки та проходили майстер-класи майстрів декоративно-ужиткового мистецтва України. Загалом у святі взяли участь тридцять один колектив, а це більше ніж двохсот учасників концертного дійства.

Тисячі людей з різних регіонів України взяли участь 7–9 липня у *Всеукраїнському патріотичному фестивалі «Конотопська битва – 2017»* на Сумщині. Програму фестивалю склали науково-історична конференція «Конотопська битва – зразок козацького військового мистецтва», вишиваний флеш-моб «Я люблю Україну», парад козачат, велоралі «Дорогами козацької слави», а на численних концертних майданчиках – виступи аматорських колективів, бандуристів, лірників і найкращих українських гуртів – «Хорей козацької», «ТаРути» та інших.

У селищі Коломак на Харківщині відбувся *Фестиваль «Гетьманська слава»*, присвячений 330-річчю обрання І. Мазепи гетьманом України. Фестиваль зібрав тисячі гостей з Харківської та інших областей України. На

головній сцені виступили 50 творчих колективів, майже 20 районів Харківщини взяли участь у змаганнях козацьких куренів. Свої постановки гостям представив козацький театр «Хортиця». Працювала виставка-ярмарок виробів народних майстрів, проводилися майстер-класи з народних ремесел, відкрилася виставка плакатів, яку підготували студенти Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Відбулася також прем'єра опери П. Чайковського «Мазепа» у постановці Харківського національного театру опери та балету ім. М. Лисенка.

На Черкащині з 7 по 9 липня відбувався *Всеукраїнський інформаційно-просвітницький фестиваль нескореної нації «Холодний Яр»*, організований громадськими організаціями «Національний альянс», «Сокіл» та «Самооборона Майдану Черкащини» за підтримки облдержадміністрації. У село Грушівка Кам'янського району з'їхалися тисячі гостей з усіх регіонів країни. За три дні фестивалю туристи мали змогу мандрувати Холодним Яром, а головне – побувати на ярмарку та майстер-класах від народних майстрів, відвідати поетичні батли, побачити показові виступи військово-патріотичного клубу хортингу «Козак» та спортивного клубу хортингу «Галицькі леви» тощо.

Понад 100 учасників із багатьох областей України зібрав у Полтаві *Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв «Зірковий час»*. Найкращі виступи було відзначено дипломами першого ступеню та відібрано до гала-концерту конкурсу, який відбувся в ПД «Листопад». Під час завершального дійства фестивалю на сцені поруч з найкращими учасниками виступали таланти українського шоу-бізнесу: Д. Мусаєв, В. Ульянч, А. Кукса, І. Костенко та інші.

До 2 липня в Коблевому Миколаївської області проходив *I Всеукраїнський фестиваль-конкурс хореографічного, циркового, театрального та вокального мистецтва «Морська лагуна»*. Виступи учасників відбувалися в жанрах вокалу, хореографії, цирку й театру.

Десять учнів 8–10 класів зі школи № 1 міста Щастя на Луганщині та школи містечка Клесів у Рівненській області в Києві зібрав вже другий мистецько-соціальний проект «Class Act: Схід–Захід». Його учасники впродовж 5 днів писали актуальні п'єси під керівництвом куратора Н. Ворожбит та відомих драматургів з усієї країни. А ще 5 днів із текстами працювали режисери, актори та художники, аби втілити театральні пошуки підлітків зі сходу та заходу України на столичній сцені. У виставі зіграли зірки українського театру Р. Зюбіна, О. Вертинський, О. Жураківська, А. Кузіна, В. Довженко, К. Вишнева та інші.

29 липня в рамках проекту «Донбаські студії» фонду «Ізоляція» в просторі креативної спільноти IZONE за підтримки благодійного фонду «Діти Дітям» відбулося відкриття фотовиставки «Ми живі» студентів «Молодіжного Медіа-Центру» прифронтового міста Мар'їнка. Експозиція об'єднала роботи вісьмох

підлітків 14–16 років, які живуть у Мар’їнці та Красногорівці, очевидців руйнувань українських міст і селищ на Донбасі. У рамках відкриття пройшов майстер-клас кийського фотографа О. Кулай-Кулайчука на тему «Кнопка „шедевр”, або Як зробити безнадійний кадр вдалим». Лектор розповів простою мовою про основи фотографії, а також про обробку світлин у програмі Adobe Lightroom.

Матеріал підготувала

Темненко Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу й узагальнення
інформації

Комп’ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. Зам. 95. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12